

RAMLAS VERDEN

ET SPROGBASERET UNDERVISNINGSMATERIALE

Materialet er udarbejdet til Vicky Devi Smidts bogserie Ramlas verden. Materialet består af en række kopisider og undervisningsaktiviteter, som sikrer en sprogbaseret og interkulturel tilgang i arbejdet omkring bøgerne 1-4.

Materialet ligger op til en lang række differentieringsmuligheder.

Målet er at skabe deltagelsesmuligheder, sproglig opmærksomhed og flerkulturelle spejlingsmuligheder.

Materialet gør det muligt at tage afsæt i de fire kompetenceområder (tale, lytte, læse, skrive), og arbejde gennem faser (før, under, efter), som er vigtige elementer i sprogbaseret undervisning.

Samtidig lægger materialet tilmed op til dialog og elevinvolverede tilgange.

Faseopdelte opgaver sikrer at undervisningens indhold kobles til elevernes erfaringsverden og begrebsforståelse, hvilket har en motiverende effekt og afgørende betydning i fht. at sikrer alle elevers deltagelsesmuligheder og udbytte i undervisningen.

- I før-fasen aktiveres elevens forforståelse
- I under-faser undersøger, sortere og eksperimenteres med ny viden
- I efter-fasen forstærkes, anvendes og perspektiveres den nye viden

Ved at arbejde omkring alle fire kompetenceområder sikrer vi at eleverne arbejder både receptivt og produktivt med undervisningens sproglige indhold og derved skabes de bedste forudsætninger for at begreber og sprogbrug integreres i elevens langtidshukommelse og aktive ordforråd.

Personerne bag materialet (Malene Larsen & Vicky Devi Smidt)

Malene Larsen: DSA-vejleder og selvstændig konsulent / kursusvirksomhed med fokus på sprogbaseret undervisning og interkulturelle tilgange i grundskolen. 14 års lærererfaring med videregående uddannelse i interkulturel pædagogik og vejledning.
Vicky Devi Smidt: Uddannet folkeskolelærer med 11 års erfaring i primært indskoling og mellemtrin. Skriver bøger til børn og unge, og foredragsholder.

INDHOLD

Ordliste - fokusord

Ordkort

Brug ordkortene som Mix & Match, hvor elever bevæger sig rundt og skal finde frem til deres match. Kan også anvendes som bevægelsesaktivitet (løb og hent) eller som vendespil mm.

Domino

Dominokortene er gode for de elever, som efter begrebsgennemgang har gavn af gentagelse og forstærkning. Lad eleverne sidde individuelt og pusle med kortene eller tilføj mundlighed ved at samarbejde to og to eller i mindre grupper.

Fællescirkler

Fællescirklerne anvendes i arbejdet med personkarakteristik og sætte fokus på forskelle og ligheder. Cirkler kan være udgangspunkt for samtale om mangfoldighed og værdier. Brug evt. cirklerne til også at få øje på forskelle og ligheder blandt klassens elever. "Ramla føler sig anderledes – men er vi i virkeligheder ikke alle sammen forskellige og ens?"

Stjernekort

Vælg ord fra ordlisten eller lad eleverne selv vælge. Ordene placeres i stjernes midte. Ud fra hver spids skrives de ord, som eleven forbinder med målordet. Eleverne kan med fordel sammenligne og forklare deres stjerner med en læringsmakker. Ved brug af stjernekortene arbejdes der med elevernes semantiske netværk. Begreberne kobles til meningsfulde kontekster.

INDHOLD - FORTSAT

Mine fokusord

Skabelon til grundig begrebsafklaring og forståelse. Skabelonen findes i to eksemplarer, hvor den sidste giver mulighed for oversættelse til andre sprog. I sær flersprogede elever kan have gavn af at koble nye ord til deres modersmål og kan ligeledes bruge arkene som ordbog/opslagsark, de kan genbesøge i en sprogtilegnelsesproces.

Zoom ind

Lad eleverne kategorisere personer, steder, ting og handlinger fra bogen. De vigtigste skrives i inderste cirkel og mindst vigtige i yderste cirkel.

Tjeklisten

Opgave til at forstærke hukommelsen og sikre læseforståelsen. Lad evt. eleverne rette eller sammenligne hinandens tjeklister. Er der uenigheder må de tilbage i bogen og finde svaret.

Hultekst

Indsæt det manglende ord. Fokus på begrebskendskab og sætningsopbygning. Samtidig får eleverne repeteret både handling og vigtige begreber. Klip evt. de manglende ord ud og placer dem et andet sted, så eleverne skal flytte sig for at finde ordet. På den måde inddrages bevægelse, hukommelse og fx også samarbejde og mundtlig forhandling, hvis øvelsen laves i mindre grupper.

Pusletekst

Placering af tekstpassager i kronologisk rækkefølge. Klip tekstpassagerne ud og bland dem tilfældigt. Lad eleverne lave rækkefølgen to og to eller i mindre grupper. Træner argumentation.

RAMLAS VERDEN

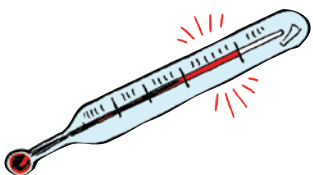
FOKUSORD - ORDLISTE

	1: Skolestart og afrikanske samosas	2: Overtro og politi	3: Rugbrød og dansk fødselsdag for første gang	4: Gode venner og Jerusalema-dansen
Fokusord anvendt, forklaret og illustreret (ordkort+domino)	Tanzania Afrika Krydderi Fletning Temperatur Grus Skolegård Samosa Kål Olie Brandsår Bryst	Bibliotek November Garderobe Gynge Karrusel Ildsted Chai-te Tåre Forsamlingshus Chauffør Politi Skadestue	Kantine Chapati Rugbrød Spytklat Dar El Salam Hinkebane Serpentiner Brunsviger Skattejagt Diamant Skattekiste Swahili	Parallel-klasse Idræt Fjerbold Højtaler Overkrop Rundkreds Ketcher Youtube Tørklæde Knæ Gardin Hjerte
Øvrige fokusord til forklaring/dialog på klassen. (anvend evt. skabeloner: stjernekort og Mine Fokusord)	Ulovligt Anderledes Stolt Nuttet Genert Nervøs Stege Folde Ekstrem Køle af Tom	Vænne sig til Lyst Øv Trøste Bekymret Hjemve Panik Overtro Orientere sig Udmattet Hekseri	Nysgerrig Minde om Almindelig Synke Genkende Underlig Begejstret Overflade Overraskelse Vilje Lettet	På skift At gøre sig bemærket Doven Latterlig Modig Blanding Fællesskab Akrobatisk Opmuntre Forleden Rytme

RAMLAS VERDEN

FOKUSORD - ORDLISTE

Tanzania	Afrika	krydderi	fletning
Et land i Afrika	En af jordens 7 verdensdele	Tørret planter, som giver smag til vores mad	En frisure, hvor håret deles i tre dele, som på skift krydses over hinanden
			
temperatur	Grus	skolegård	samosa
Tal der viser, hvor koldt eller varmt det er	En blanding af sand og sten	Udendørs område ved skolen, hvor man kan lege, når der er frikvarter	Trekantet brød med fyld i
			

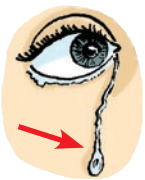
ORDKORT - POLITI OG OVERTRO

kål	Olie	brandsår	Bryst
En grøntsag, som findes i forskellige arter	Bruges til at stege mad i. F.eks. kød eller grøntsager	Et sår på huden, som man får, hvis man brænder sig	Den øverste del af overkroppen
			

ORDKORT – POLITI OG OVERTRO

bibliotek	november	garderobe	gyng
Et sted, hvor der er mange bøger, som man kan låne med hjem	Det er den sidste efterårsmåned og den 11. måned ud af årets 12 måneder	Det sted, hvor man ofte kommer ind i huset. Her kan man hænge sit overtøj.	Man kan sidde på den og svinge frem og tilbage. Den er ofte på legepladsen.
			

karrusel	ildsted	Chai-te	tåre
Den kan snurre rundt og er på legepladsen eller i tivoli	Et mindre bål til at lave mad på	Sød te med smag af kanel, mælk og sukker	Væske, der løbet fra øjet, når man er ked af det
			
forsamlingshus	chauffør	politi	skadestue
Et sted hvor man kan samle mange mennesker til fest eller andre arrangementer.	Den person som kører bilen, bussen eller andre køretøjer.	De hjælper med at holde lov og orden	Et sted, hvor man kan få hjælp fra en læge, hvis man er kommet til skade
			

RAMLAS VERDEN

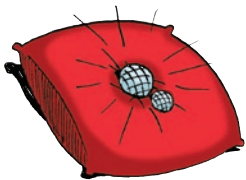
ORDKORT – RUGBRØD OG DANSK FØDSELSDAG FOR FØRSTE GANG

kantine	chapati	rugbrød	spytklad
Et sted, hvor man spiser	Brød af majsmeal, der er lavet på en pande	Mørkt brød med kerner	Slimet væske fra munden
			
Dar El Salam	hinkebane	serpentiner	brunsviger
Den største by i Tanzania	Felter med tal, som man kan hoppe i. Man kan selv tegne den med kridt på fliser udendørs.	Pynt lavet af farvet papir til f.eks. fødselsdage eller nytårsaften	Kage lavet af dej, smør og brun sukker
			

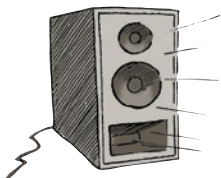
RAMLAS VERDEN

ORDKORT – RUGBRØD OG DANSK FØDSELSDAG FOR FØRSTE GANG

skattekort	diamant	skattekasse	swahili
Et kort, der viser vej til en skat	En dyrebare og flot skinnende krystal	En kasse med låg og lås, som indeholder f. eks. guld og diamanter	Det afrikanske sprog, som tales i Tanzania
			

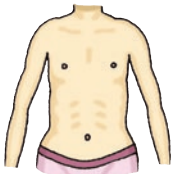
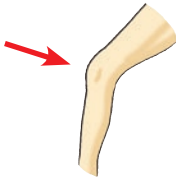
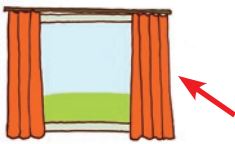
ORDKORT – GODE VENNER OG JERUSALEMA-DANSEN

parallel-klasse	idræt	fjerbold	højtaler
Klasser fra samme årgang. F. eks. 3.a og 3.b	Et fag i skolen med sport og bevægelse	En bold med fjer, som bruges til badminton	Den sender lyden fra radioen ud i rummet
			

RAMLAS VERDEN

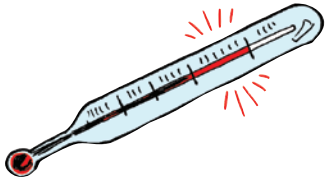
ORDKORT – GODE VENNER OG JERUSALEMA-DANSEN

ketcher	overkrop	rundkreds	youtube
Man bruger den til at slå til bolden med i f. eks. badminton og tennis	Den øverste del af kroppen	Når man samles i en cirkel	Socialt medie med musik og sjove videoer
			
tørklæde	knæ	gardin	hjerte
Et stykke stof man f. eks. kan tage om halsen eller hovedet	Det punkt, hvor man bøjer benet	Noget man kan trække for eller fra et vindue	Et symbol for kærlighed
			

RAMLAS VERDEN

DOMINO – SKOLESTART
OG AFRIKANSKE SAMOSAS

Tanzania	
Afrika	
krydderi	
fletning	
temperatur	
grus	

RAMLAS VERDEN

DOMINO – SKOLESTART OG AFRIKANSKE SAMOSAS

skolegård	
samosa	
kål	
olie	
brandsår	
bryst	

RAMLAS VERDEN

DOMINO – POLITI OG OVERTRO

bibliotek	
november	
garderobe	
gynge	
karrusel	
ildsted	

Chai-te	
tåre	
forsamlingshus	
chauffør	
politi	
skadestue	

RAMLAS VERDEN

DOMINO – RUGBRØD OG DANSK FØDSELSDAG
FOR FØRSTE GANG

kantine	
chapati	
rugbrød	
spytklad	
Dar El Salam	
hinkebane	

RAMLAS VERDEN

DOMINO – RUGBRØD OG DANSK FØDSELSDAG
FOR FØRSTE GANG

serpentiner	
brunsviger	
skattejagt	
diamant	
skattekiste	
swahili	

RAMLAS VERDEN

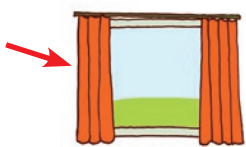
DOMINO – GODE VENNER
OG JERUSALEMA-DANSEN

parallel-klasse	
idræt	
fjerbold	
højtaler	
ketcher	
overkrop	

RAMLAS VERDEN

DOMINO – GODE VENNER
OG JERUSALEMA-DANSEN

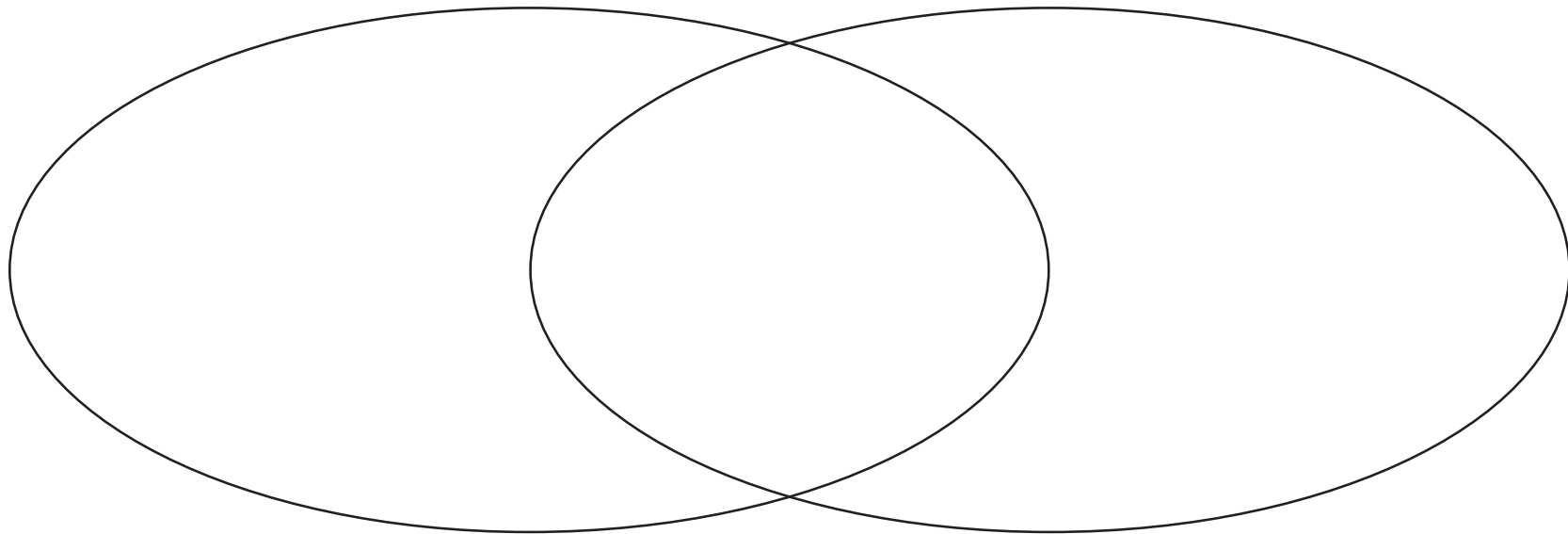
rundkreds	
youtube	
tørklæde	
knæ	
gardin	
hjerte	

RAMLA

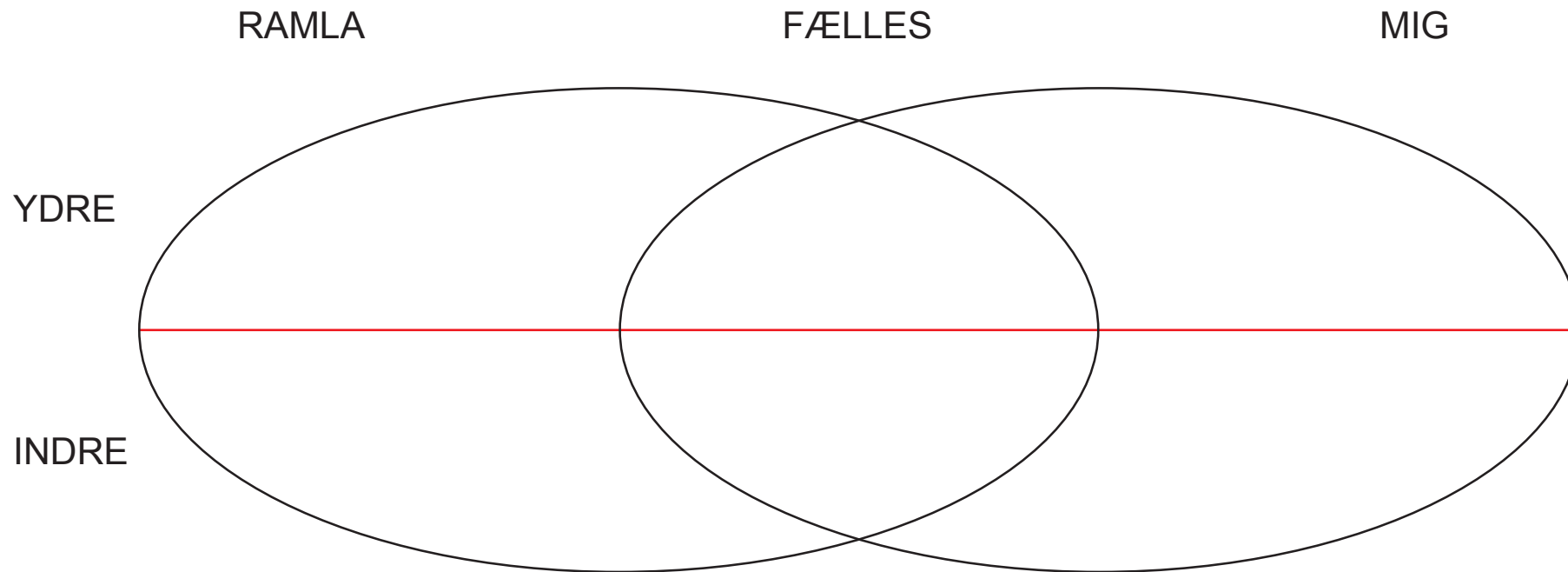
FÆLLES

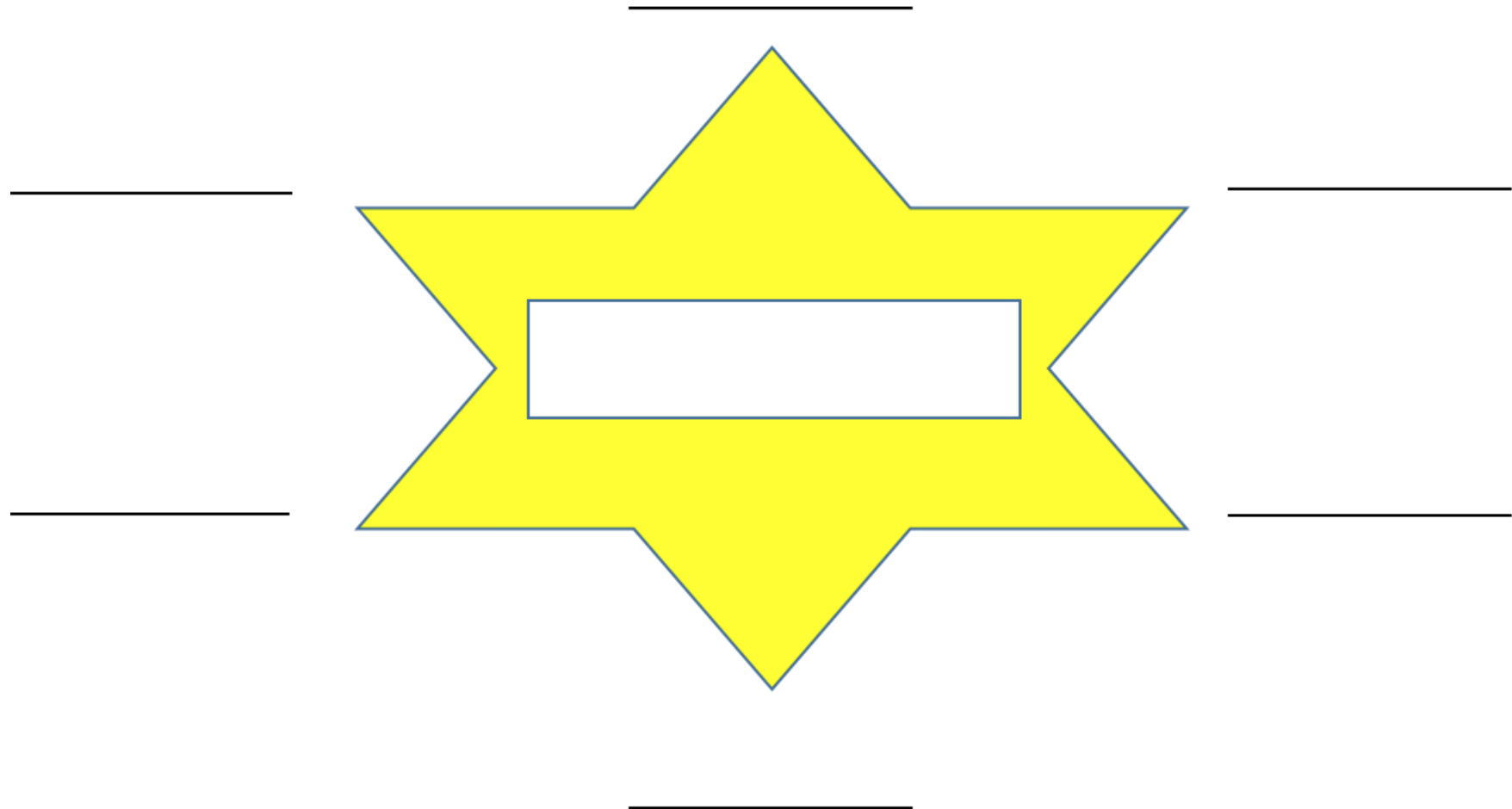
MIG

RAMLAS VERDEN

FÆLLESCIRKLER

RAMLAS VERDEN

MINE FOKUS ORD

Ord	Forklaring	Oversat	Illustreret

RAMLAS VERDEN

ZOOM IND

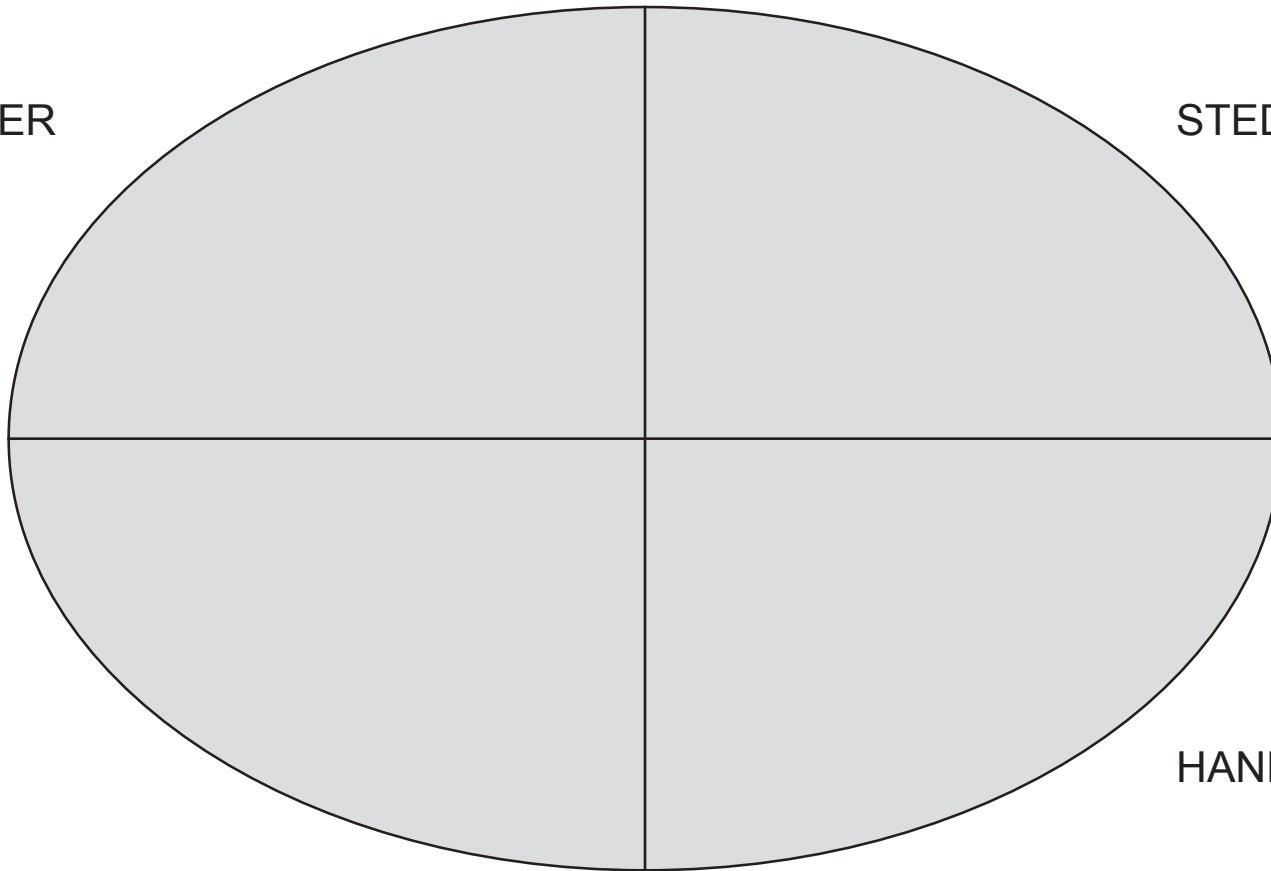

PERSONER

STEDER

TING

HANDLINGER

TJEKLISTEN

Tjeklisten - Skolestart og afrikanske samosas	✓	✗
Der starter en ny dreng i 3.b		
Ramla kommer fra Tanzania		
Tanzania er et land i Europa		
Klassens lærer hedder Oskar		
Ramla taler engelsk og swahili		
Ramla har sin mor med i skole		
I frikvarteret leget 3.b gemmeleg		
Ida og Oskar skal besøge Ramla for første gang		
Samosas er brød med fyld i		
Ramlas lillebror hedder Sejer		

TJEKLISTEN

Tjeklisten - Overtro og politi	✓	✗
Ramla savner Tanzania		
Det er koldt i Tanzania		
Lea trøster Ramla		
Ramla skal tage skolebussen hjem		
Ramla ringer til sin mor		
Ramla er bange for fremmede		
Det er januar		
Ramlas familie er bekymret		
Politiet finder og hjælper Ramla		
Ramla vil gerne hentes af farmor		

TJEKLISTEN

Tjeklisten - Rugbrød og dansk fødselsdag for første gang	✓	✗
Ramla og Ida sidder på vippen i skolegården		
Chapati er en slags brød		
Ramla kan godt lide rugbrød med leverpostej		
Ramla skal til Linas fødselsdag		
Dar El Salam er den største by i Danmark		
Ramla synes brunsviger-kagen ser lækker ud		
Ramla finder skatten		
I skatten er der slik		
Oskar bliver glad, da Ramla finder skatten		
Ramla skriver en fødselsdagshilsen til Oskar		

TJEKLISTEN

Tjeklisten - Gode venner og Jerusalama-dansen	✓	✗
Ramla har fået nyt idrætstøj		
I idræt skal de danse og spille fodbold		
Sander elsker at danse		
Ramla elsker at danse		
Ramla skal lære de andre børn en afrikansk dans		
Ramla, Lina og Ida øver akrobatik		
Ramla er nervøs, da hun skal stå for opvarmning til idræt		
De skal danse til sangen Jerusalema		
Cecilie er sur på Ramla		
Ramla glæder sig til næste idrætstime		

HULTEKST – SKOLESTART OG AFRIKANSKE SAMOSAS

Lea trækker _____ ned og peger på Tanzania.

”I _____ lærer børnene at tale engelsk i _____,
fra de er helt små.

De taler det næsten lige så godt, som I taler _____.

Ramla taler også _____. Det er hendes afrikanske
_____,” siger Lea.

”Swa... hvad for noget?” er der flere af børnene, der siger.

”Swa-hi-li,” ler Lea og gentager det i _____.

verdenskortet	sprog	skolen	stavelser	swahili	Tanzania	dansk
---------------	-------	--------	-----------	---------	----------	-------

HULTEKST – OVERTRO OG POLITI

Ramla tænker meget på _____, selv om hun har boet i _____ i noget tid nu.

Det er meget varmere i Tanzania. I Danmark er det _____, og hun hundefryser hele tiden.

Hun forstår stadig ikke det _____ sprog, selvom hun øver _____ og sætninger hver _____, inden hun skal _____.

koldt	Danmark	Tanzania	danske	sove	aften	ord
-------	---------	----------	--------	------	-------	-----

RAMLAS VERDEN

HULTEKST – RUGBRØD OG DANSK FØDSELSDAG FOR FØRSTE GANG

Til _____ er der pyntet op med balloner,
_____ og serpentiner.

I stuen står der et langt _____, hvor der ligger en
masse flag. Der er også sodavand, _____ og brunsviger.
Ramla bliver _____ over at se bollerne.

De minder hende om mandazis fra _____.

bord	Tanzania	flag	boller	fødselsdagen	glad	ord
------	----------	------	--------	--------------	------	-----

RAMLAS VERDEN

HULTEKST – GODE VENNER OG JERUSALEMA-DANSEN

Ramla føler sig _____ og stærk. Hun synger med på _____, imens hun smiler over hele _____.

Ramla _____ og synger, så sveden sprutter omkring hende. _____ prøver at følge med, så godt de kan.

Det er svært at være blød i knæene og samtidig bevæge _____ til musikkens _____.

Jerusalema	Klassen	modig	overkroppen	danser	ansigtet	rytme
-------------------	----------------	--------------	--------------------	---------------	-----------------	--------------

PUSLETEKST – SKOLESTART OG AFRIKANSKE SAMOSAS

Lea har en besked til børnene i 3.b. "I morgen starter der er ny pige i klassen. Hun hedder Ramla og kommer fra Tanzania."

Det er i dag, Ramla skal starte i skole. Hun er meget spændt, men også lidt bange for alt det nye, der sker omkring hende.

Hun løber hen bag et træ, gemmer sig og stikker hovedet frem en gang imellem. "Ramla vil lege gemmeleg," siger en af drengene.

Da de har fri, henter farmor hende igen. "Har du haft en god dag?" spørger farmor, da de sidder i bussen på vej hjem.

Ramla har bestemt, at de skal lave en afrikansk ret, der hedder samosas. Det er brød, der er formet som små trekanter med fyld i.

Ramla peger på fadet med samosas. "Take some," siger hun. De knaser dejligt, men Ida synes, at hendes samosa er lidt mærkelig.

Det er ikke kun Ramla, der skal lære noget om, hvordan det er i Danmark. De danske børn har også meget at lære om Tanzania.

PUSLETEKST – POLITI OG OVERTRO

Ramla tænker meget på Tanzania, selv om hun har boet i Danmark i noget tid nu.

"Kom nu, Ramla," råber Ida og Lina ude fra garderoben. "Vi skal først ud til gyngerne." Ramla har ikke lyst.

De andre børn begynder at komme ind. Da de opdager, at Ramla er ked af det, bliver de bekymret. "Hvorfor græder Ramla?" spørger de.

I dag skal Ramla tage skolebussen hjem alene. Det er første gang, hun gør det alene uden farmor.

Ramla går og går, men kan ikke finde fodboldbanen. Hun begynder at gå i panik og fryser også.

Hun går ind i en skov og sætter sig bag et træ. Ramla ryster over det hele. Der er gået mange timer nu.

Ramla bliver kørt på skadestuen for at blive set efter af en læge. Men hun er heldigvis ikke kommet alvorligt til skade.

Busturen har gjort Ramla meget bange. Hun lærer noget om Danmark hver dag. Det kan godt være hårdt at lære så mange nye ting hver dag.

PUSLETEKST – POLITI OG OVERTRO

Ramla og Ida sidder i edderkoppe-gyngen i skolegården. Lea har givet dem lov til at tage deres mad ud i det fine vejr.

Hun synes, at det smager lidt underligt, men også at det smager godt. De andre børn synes, at det er sjovt, at Ramla smager rugbrød og leverpostej for første gang.

Ramla er lidt nervøs over, at hun snart skal til fødselsdag hos Oskar.

"Oskar har en overraskelse," siger Oskars mor, da alle børnene er kommet.
"Den er ude i haven. Kom med mig."

Ramla smiler, åbner kisten og laver et lille hvin, da hun opdager alt slikket. De andre tier helt stille.

Han skynder sig at finde et kort og klistre 25 kroner på. Han finder også en blyant frem, så Ramla kan skrive en lille hilsen til Oskar.

Hun bliver enig med sig selv om, at det meste af dagen har været god. Hun har også fået en ny yndlingskage: Brunsviger.

PUSLETEKST – GODE VENNER OG JERUSALEMA-DANSEN

I dag skal klassen have idræt sammen med deres parallel-klasse. Ramla er spændt på at vise sit nye idrætstøj frem.

Lea har spurgt Ramla, om hun vil vise en afrikansk dans til næste idrætstime.

De kigger på nogle afrikanske dansere på Youtube. De har klædt sig fint på, imens de danser Jerusalema.

"Er du nervøs?" spørger Lina i omklædningen. "Ja, a little. And what, if Cecilie er sur på mig..."

Cecilie smiler og laver et hjerte med hænderne til Ramla. Pyha. Hun smiler tilbage og sender et hjerte tilbage til Cecilie.

Ramla danser og synger, så sveden sprutter omkring hende. Klassen prøver at følge med, så godt de kan.

"Kan du ikke vise den igen næste gang, vi har idræt?" spørger Lea. Det vil Ramla gerne. Hun glæder sig allerede.